

О. В. Будько

ПРИНЦИПИ ПІДГОТОВКИ ЗВІТНОСТІ ЗІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

У статті визначаються принципи формування звітності зі сталого розвитку, які забезпечують при її підготовці якісне змістовне наповнення та інформаційну цінність для прийняття ефективних управлінських рішень внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами. Розкрито актуальність складання звітності зі сталого розвитку, яка є основним інформаційним джерелом для оцінювання економічної, екологічної та соціальної результативності компанії. Проаналізовано структуру модульних стандартів GRI Standards. Зазначено внутрішні та зовнішні переваги складання звітності зі сталого розвитку. Проаналізовано суть принципів підготовки звітності зі сталого розвитку, наданих рекомендаціями GRI. Акцентовано увагу на основоположному принципі суттєвості. Наведено показники, які характеризують суттєві аспекти діяльності підприємства. Запропоновано перелік базових і додаткових принципів складання звітності зі сталого розвитку. Визначено якісні характеристики, яким має відповідати звітність зі сталого розвитку.

Ключові слова: сталий розвиток, нефінансова звітність, звітність зі сталого розвитку, принципи, якісні характеристики, управління.

Постановка проблеми. Забезпечення сталого розвитку суспільства передбачає не тільки зміну взаємовідносин людини і природи з метою розширення можливостей соціально-економічного зростання, а й знаходження рівноваги між задоволенням потреб людства в економічному добробуті, сприятливому довкіллі й соціальному благополуччі. Врахування принципів сталого розвитку є основою соціально відповідальної поведінки підприємств, яка передбачає наявність компромісу між отриманням прибутку і необхідністю задоволення потреб суспільства, що, в кінцевому підсумку, забезпечує їх конкурентні переваги і максимізацію прибутку в довгостроковій перспективі. Розробка управлінських рішень щодо забезпечення сталого розвитку підприємств повинна базуватися на даних інформаційної системи, яка має бути створена з урахуванням потреб зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів. Визначне місце в цій інформаційній системі займає нефінансова звітність, порядок формування якої залежить від її особливостей і цільового призначення та яка покликана забезпечити необхідною інформацією власників, акціонерів, інвесторів, контрагентів, персонал. Важливе значення для оцінювання економічної, екологічної та соціальної результативності діяльності компанії має звітність зі сталого розвитку, яка є джерелом даних про ступінь досягнення цілей сталого розвитку та інформаційним базисом для прийняття управлінських рішень стейкхолдерами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Впровадження звітності зі сталого розвитку у практику компаній декларується Глобальною ініціативою зі звітності (GRI). Питаннями, пов'язаними з формуванням нефінансової звітності, зокрема звітності зі сталого розвитку, займалися такі вітчизняні науковці, як О. М. Баришнікова, К. В. Безверхий, Д. О. Грицишен, І. В. Жиглей, В. М. Жук, С. Я. Король, С. О. Левицька, Н. О. Лоханова, І. О. Макаренко, О. О. Нестеренко, Л. М. Пилипенко, О. Г. Сокіл, Т. О. Тарасова.

Водночас виникає необхідність розробки теоретико-методологічних засад формування звітності зі сталого розвитку, яка включатиме інформацію про економічну, екологічну та соціальну результативність діяльності компанії й матиме цінність для всіх зацікавлених осіб.

Мета статті. Метою статті є визначення принципів формування звітності зі сталого розвитку, які забезпечують при її підготовці якісне змістовне наповнення інформаційну цінність для прийняття ефективних управлінських рішень внутрішніми і зовнішніми стейкхолдерами.

Виклад основного матеріалу дослідження. Рекомендації щодо підготовки звітності зі сталого розвитку визначено модульними стандартами складання нефінансової звітності (GRI Standards), які вступили в дію з 01.07.2018 р. Модульні стандарти є останньою версією формату розкриття інформації у нефінансових звітах, який сприяє формуванню максимально повної інформації про вплив діяльності компанії на економіку, навколишнє середовище і суспільство [1]. Вони розроблені на основі Керівництва зі звітності у сфері сталого розвитку (GRI 4) [2].

GRI Standards складаються з трьох універсальних стандартів (101 «Основоположний стандарт» (Foundation Standard), 102 «Загальний стандарт з розкриття» (General Disclosures Standard), 103

«Стандарт про підхід до управління» (Management Approach Standard)) і трьох груп специфічних стандартів (GRI 200 «Економічні стандарти», GRI 300 «Екологічні стандарти» та GRI 400 «Соціальні стандарти») [3]. Кожна група специфічних стандартів складається з відповідних модулів, вибір яких залежить від необхідності подання суттєвої інформації компанією. Використання спеціалізованих модулів має базуватися на принципі суттєвості і сприяти відображенню ключових напрямів діяльності компанії у сфері сталого розвитку (рисунок 1).

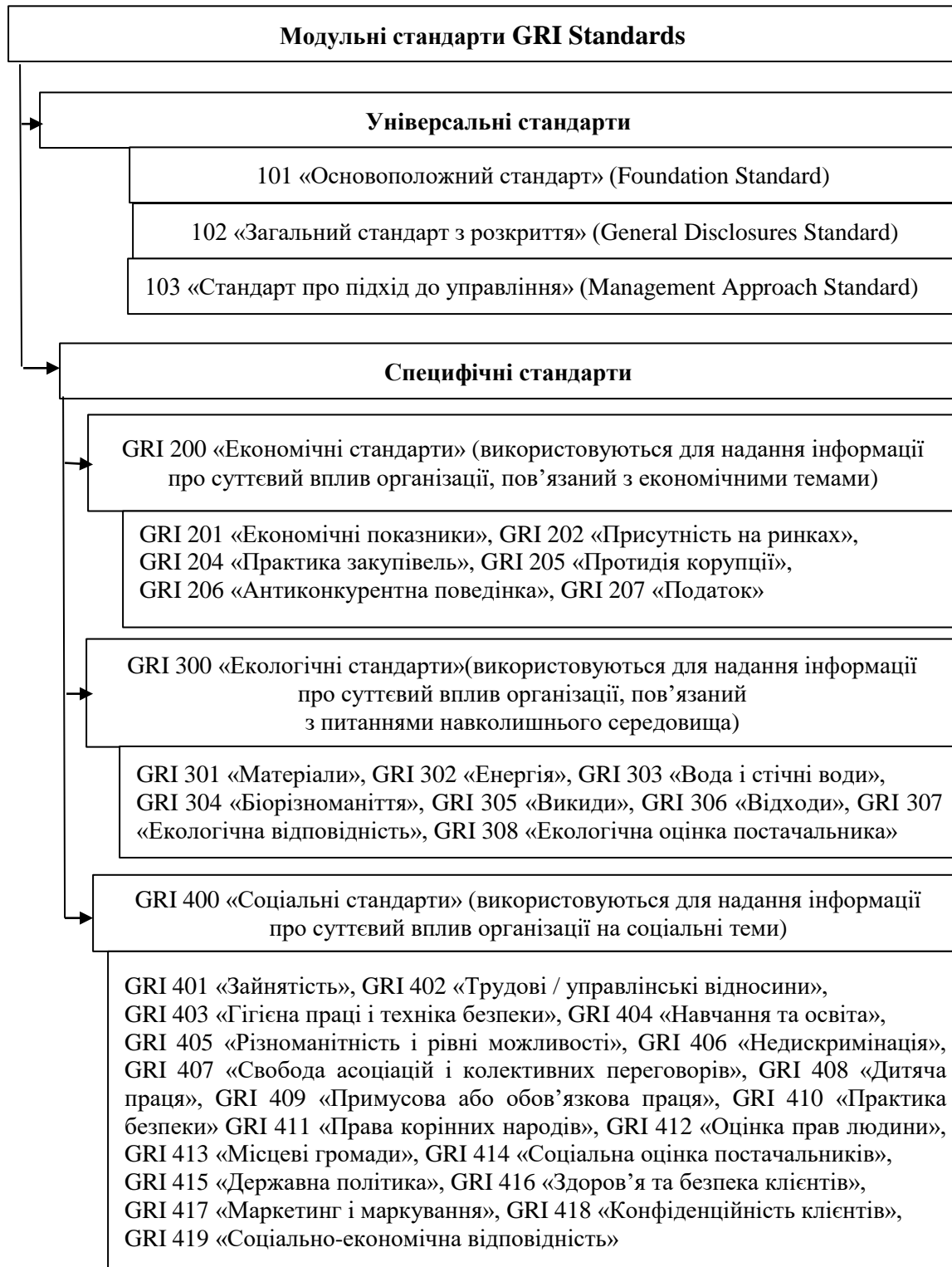

Рисунок 1 – Структура модульних стандартів GRI Standards

Джерело: складено за [3]

Базуючись на положеннях модульних стандартів складання нефінансової звітності (GRI Standards), звітність зі сталого розвитку слід визначати як процес, який допомагає організаціям встановлювати цілі, оцінювати результати роботи, а також управляти перетвореннями, спрямованими на те, щоб зробити свою діяльність більш сталою [3].

Визначення мети звітності зі сталого розвитку обумовлює її призначення та місце у системі інших видів звітності. Нерозуміння мети складання ЗСР певною мірою пояснюється неоднозначними назвами звітів, у яких наводиться нефінансова інформація. На офіційному сайті GRI(Global Reporting Initiative) зазначається, що «звітність зі сталого розвитку може розглядатися як синонім інших термінів нефінансової звітності: тримірна звітність, звітність з корпоративної соціальної відповідальності та ін.» [4]. Водночас звітність зі сталого розвитку має особливість, яка відрізняє її від інших видів нефінансової звітності. GRI Standards визначають, що звітність зі сталого розвитку призначена для розкриття інформації про вплив організації (позитивний або негативний) на навколишнє середовище, суспільство та економіку. Підготовка такого звіту забезпечує конкретність визначених питань, спрощуючи тим самим аналіз і контроль впливу змін у сфері сталого розвитку на діяльність і стратегію організації. Завданнями підготовки звітності зі сталого розвитку слід визначити інформаційну підтримку зацікавлених сторін при прийнятті рішень і здійсненні дій з неодмінним дотриманням принципів сталого розвитку; посилення підзвітності і відповідальності та підвищення рівня розуміння взаємозв'язку економічних, екологічних і соціальних напрямів діяльності; встановлення взаємозв'язків між результатами діяльності організації та їх впливом на економіку, навколишнє середовище і суспільство; підвищення якості інформації, доступної зацікавленим сторонам, про економічні, екологічні та соціальні аспекти діяльності організації; надання інформації про безперервну взаємодію ESG-чинників (environmental, social and governance) і фінансових показників при прийнятті рішень, що впливають на економічну, екологічну та соціальну результативність компанії.

Модульними стандартами визначаються внутрішні та зовнішні переваги складання звітності зі сталого розвитку. До внутрішніх переваг відносяться:

- краще розуміння ризиків і можливостей компанії;
- висвітлення зв'язку між фінансовими та нефінансовими показниками;
- визначення впливу на довгострокову стратегію і політику управління, а також на бізнес-плани;
- оптимізація процесів, зниження витрат і підвищення ефективності діяльності;
- здійснення порівняльного аналізу й оцінювання показників сталості;
- порівняння ефективності всередині організації, а також між організаціями та галузями.

До зовнішніх переваг слід віднести:

- пом'якшення або усунення негативного впливу на довкілля, соціальну сферу та управління;
- покращення репутації і лояльності до бренду компанії;
- надання можливості зовнішнім зацікавленим особам зрозуміти справжню цінність компанії, а також визначити її матеріальні та нематеріальні активи;
- демонстрування того, як організація впливає і залежить від очікувань щодо сталого розвитку [4].

Для вирішення означених завдань та висвітлення всіх аспектів сталого розвитку організації звітність зі сталого розвитку має базуватися на принципах, визначених модульними стандартами (GRI Standards), а саме: принципах, які визначають зміст звіту (взаємодія із зацікавленими сторонами (Stakeholder Inclusiveness), контекст сталого розвитку (Sustainability Context), суттєвість (Materiality), повнота (Completeness), та принципах, які забезпечують якість звіту (збалансованість (Balance), зіставність (Comparability), точність (Accuracy), своєчасність (Timeliness), ясність (Clarity), надійність (Reliability)) [3].

Аналіз змістовного наповнення принципів свідчить про необхідність їх уточнення та доповнення, що сприятиме досягненню визначеної мети звітності зі сталого розвитку.

Так, принцип взаємодії із зацікавленими сторонами передбачає, що звітність зі сталого розвитку повинна включати інформацію про характер і якість взаємодії організації з її основними зацікавленими сторонами, зокрема щодо ступеня розуміння і врахування компанією їх законних і обґрунтованих потреб, інтересів запитів. У цьому зв'язку логічною є думка Н. О. Лоханової, яка, аналізуючи зміст поняття «принцип» у контексті дослідження інтегрованої звітності, визначає, що наведене положення є швидше вимогою до змісту певної частини інформації [5, с. 357]. З огляду на

це, зі складу принципів взаємодію із зацікавленими сторонами слід виключити і визначати її як обов'язкову вимогу до складання звітності зі сталого розвитку.

Головним принципом, який, власне, і відрізняє звітність зі сталого розвитку від інших видів звітності, є принцип контексту сталого розвитку. У звітності зі сталого розвитку має обов'язково відображатися внесок організації в покращення (погіршення) економічних, екологічних і соціальних умов, процесів розвитку і тенденцій на місцевому, регіональному і глобальному рівнях. Важливою умовою для застосування цього принципу є розкриття організацією результатів діяльності у контексті вимог і обмежень, пов'язаних із використанням природних і соціальних ресурсів на всіх рівнях (галузевому, місцевому, регіональному, глобальному).

Принцип суттєвості є особливо важливим, оскільки інформація, яка подається у звіті, повинна бути актуальною та важливою для відображення впливу організації на економіку, навколишнє середовище і суспільство або впливати на зацікавлених осіб. Вирішення проблеми визначення суттєвості набуло такого значення, що виникла необхідність її вирішення на глобальному міжнародному рівні через обговорення її учасниками Діалогу про корпоративну звітність (CRD) та публікації «Основних принципів суттєвості» [6]. Учасниками Діалогу стали організації, які також по-різному трактують поняття суттєвості внаслідок свого призначення та, через це, притаманного їм бачення. Учасники CRD визнають, що кожній організації доведеться підлаштовувати визначення суттєвості під свої завдання, але з дотриманням фундаментального принципу: «суттєва інформація – це будь-яка інформація, що здатна внести зміни у рішення раціональних стейкхолдерів, які її приймають у ході вивчення всієї пов'язаної інформації» [6]. При цьому суттєвість слід оцінювати як в історичному контексті, так і в контексті майбутніх перспектив. Враховуючи це, для прийняття рішення щодо суттєвості інформації необхідно зробити ряд кроків (рисунок 2).

Рисунок 2 – Порядок прийняття рішення щодо суттєвості інформації

Джерело: розроблено автором

Як зазначається «Основними принципами суттєвості», управління бізнесом – це, в кінцевому підсумку, відповідальність за оцінювання того, яка інформація є суттєвою. Це оцінювання здійснюється, виходячи з потреб стейкхолдерів, а не менеджменту компанії, і має давати обґрунтовану відповідь на їх очікування на звітну дату [6].

При використанні принципу суттєвості виникає складність, яка полягає в тому, що «суттєвість з позиції різних інститутів – це не одне й те саме, так, вона дещо відрізняється з позиції зовнішніх інвесторів, безпосередньо компанії, державних інститутів, інших користувачів» [5, с. 351]. Саме тому інформація має бути подана у звіті так, щоб вона була корисною для всіх зацікавлених сторін. Відповідно, слід враховувати, що суттєвість є тим порогом, при перевищенні якого питання або показник стає важливим для включення до звіту. Звітність зі сталого розвитку має охоплювати аспекти, які: а) відображають суттєвий вплив організації на економіку, навколишнє середовище і суспільство; б) істотно впливають на оцінки і рішення зацікавлених сторін.

Показники, що характеризують суттєвість, мають включати:

- перелік усіх юридичних осіб, звітність яких була включена до консолідованої фінансової звітності або до аналогічних документів; відсутність або наявність у звіті в сфері стійкого розвитку інформації про будь-яку юридичну особу, звітність якої була включена до консолідованої фінансової звітності або до аналогічних документів;

- пояснення методики визначення змісту звіту та меж його аспектів; пояснення щодо принципів підготовки звітності при визначенні змісту звіту;

- перелік суттєвих аспектів, що виявлені в процесі визначення змісту звіту;

- перелік і характеристика суттєвих аспектів щодо внутрішнього середовища організації (повідомляється, чи є цей аспект суттєвим усередині організації; якщо цей аспект перестав бути суттєвим для всіх юридичних осіб у складі організації, обирається один із двох підходів: надається перелік юридичних осіб або груп юридичних осіб, для яких цей аспект перестав бути суттєвим та перелік юридичних осіб або груп юридичних осіб, для яких цей аспект є суттєвим; повідомляється про будь-які спеціальні обмеження щодо межі аспекту всередині організації);

- перелік і характеристика суттєвих аспектів щодо зовнішнього середовища організації (повідомляється, чи є цей аспект суттєвим за межами організації; якщо цей аспект є суттєвим за межами організації, необхідно вказати про це юридичним особам, групам юридичних осіб або об'єктам, для яких цей аспект є суттєвим; зазначається географічний район, в якому цей аспект є суттєвим для зазначених юридичних осіб; повідомлення про будь-які спеціальні обмеження за межами організації);

- повідомлення про суттєві зміни охоплення і межі аспектів порівняно з попередніми звітними періодами.

Ці показники можуть бути розширені у результаті визнаних суттєвих аспектів (рисунок 3).

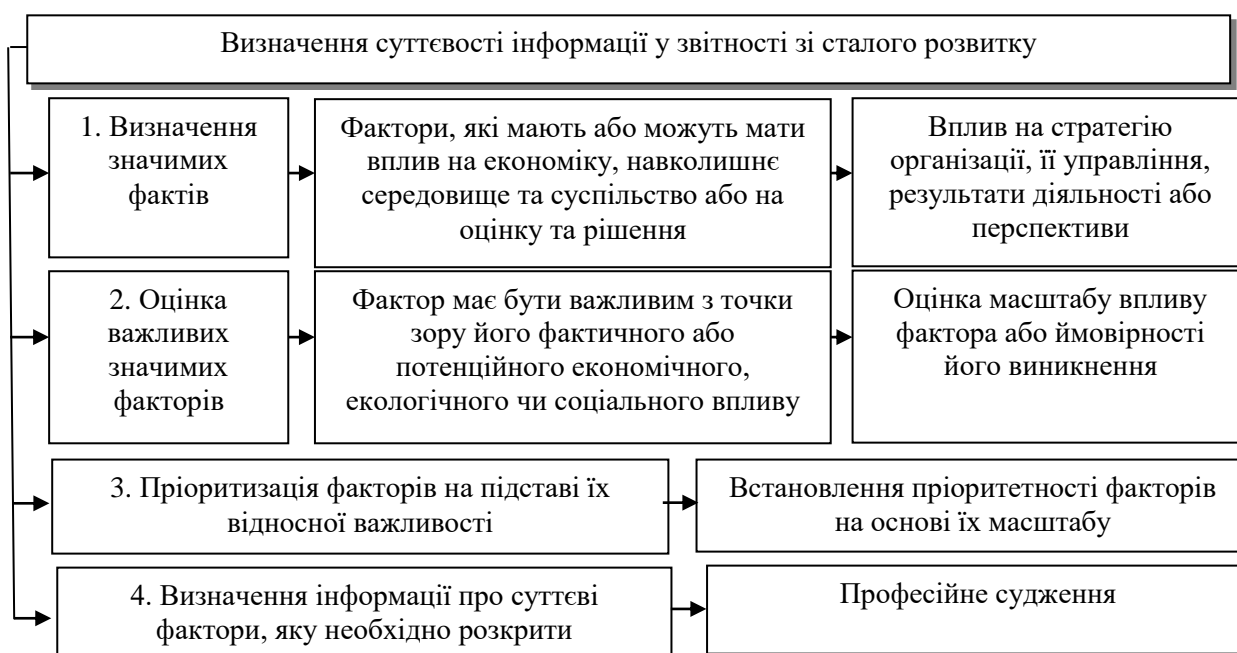

Рисунок 3 – Процес визначення суттєвості фактів для відображення у звітності зі сталого розвитку

Джерело: складено за [7]

На відміну від фінансової звітності, в якій суттєва інформація стосується фактів, що можуть вплинути на рішення зацікавлених осіб, суттєві аспекти, які мають бути відображені у звітності зі сталого розвитку торкаються також економічного, екологічного і соціального впливу організації. Нерідко така інформація, яку кількісно виміряти неможливо, має нефінансовий характер. Враховуючи це, організація має розробити якісні критерії суттєвості нефінансової інформації, яку необхідно подавати у звітності зі сталого розвитку. Визначення суттєвості в частині нефінансової інформації звітності зі сталого розвитку базується на врахуванні ступеня впливу діяльності організації на економічну, екологічну і соціальну складову сталого розвитку в короткостроковому, середньостроковому та довгостроковому періоді із застосуванням при цьому професійного судження. Так, наприклад, інформація про забруднення організацією навколишнього середовища подається у звітності зі сталого розвитку, виходячи зі ступеня забруднення (низький, середній, високий, в межах ліміту, понад ліміт тощо). Відповідно, зацікавлені сторони отримуватимуть суттєву інформацію не тільки про фінансовий стан компанії, а й з точки зору впливу на неї екологічних і соціальних факторів.

Отже, суттєвість інформації визначається ступенем достовірної оцінки групами зацікавлених осіб впливу здійснюваної діяльності на економіку, навколишнє середовище і суспільство.

Ще одним принципом, який визначає зміст звітності зі сталого розвитку за модульними стандартами, є принцип повноти. Інформація має бути повною, але не переобтяженою. Зміст принципу повноти переплітається з принципом повного висвітлення, який визначено у складі принципів бухгалтерського обліку та фінансової звітності [8]. Повна звітність зі сталого розвитку має містити всю суттєву позитивну і негативну інформацію, яка впливає на оцінку економічної, екологічної і соціальної результативності організації. Повнота інформації означає, що її достатньо для розуміння ситуації та прийняття рішення, а тому при складанні звітності зі сталого розвитку слід орієнтуватися на межі повноти, які організація розробляє з урахуванням всіх значимих для неї чинників. Такі межі базуються на трьох вимірах: сфера охоплення, межі звітності та часові межі.

Проаналізовані принципи, запропоновані модульними стандартами, не повною мірою забезпечують досягнення визначеної мети звітності зі сталого розвитку та її завдань. Тому їх перелік слід доповнити принципами, використання яких посилюватиме інформативність звітності зі сталого розвитку та взаємодію із зацікавленими сторонами.

Оскільки звітність зі сталого розвитку визначено інструментом управління сталим розвитком, важливо, щоб її зміст обов'язково надавав можливість зацікавленим сторонам визначати стратегію організації. Відповідно доцільним є доповнення переліку принципів новим принципом – стратегічного спрямування. Принцип стратегічного спрямування передбачає, що звітність зі сталого розвитку має сприяти розумінню стратегії компанії і того, як вона забезпечуватиме сталий розвиток. Слід зазначити, що поняття стратегії розуміється, в тому числі, як інтегрована модель дій, спрямованих на досягнення цілей сталого розвитку організації. Змістом стратегії виступає набір правил прийняття рішень для визначення основних напрямів діяльності. Відповідно, досягнення цілей сталого розвитку організацією передбачає його орієнтацію на майбутнє.

Аналіз змісту звітів зі сталого розвитку, які складають вітчизняні підприємства, свідчить також про непов'язаність та непослідовність викладення інформації. Тому доцільно доповнити склад змістовних принципів принципом системності, який передбачає необхідність комплексного подання інформації, взаємодії та взаємозалежності між компонентами, які мають істотне значення для визначення економічних, екологічних та соціальних аспектів діяльності.

Модульними стандартами виділяється ще одна група принципів – принципи, які визначають якість звітності зі сталого розвитку (збалансованість, зіставність, точність, своєчасність, ясність, надійність). Водночас їх запропонований змістовний перелік свідчить, що їх застосування при складанні звітності зі сталого розвитку надає їй якісні ознаки. Тому доречно принципи, які визначають зміст звітності зі сталого розвитку, означити як якісні характеристики. Відповідність якісним характеристикам сприятиме прозорості складених звітів, що дозволить зацікавленим сторонам коректно й обґрунтовано оцінювати діяльність організації. Аналіз цієї групи принципів також свідчить про необхідність їх уточнення і доповнення. Так, запропонований модульними стандартами принцип збалансованості означає необхідність формування об'єктивної картини результатів діяльності організації без вибіркового підходу, опущення значимої інформації чи використання таких форматів подання інформації, які б могли некоректно або неадекватно вплинути на рішення чи судження зацікавлених сторін. Водночас розглянуті вище принципи суттєвості та

повноти у їх поєднанні забезпечують реалізацію змісту принципу збалансованості. Виходячи з цього, принцип збалансованості може бути виключений з переліку як такий, що втілюється в інших принципах і не розглядається як якісна характеристика звітності.

Також модульними стандартами до принципів віднесено зіставність, яка означає, що інформація у звітності зі сталого розвитку повинна бути представлена у розрізі економічних, екологічних та соціальних аспектів діяльності відповідно до плину часу і так, щоб її можна було порівняти тією мірою, якою це можливо, з результатами діяльності інших організацій.

Точність трактується модульними стандартами поверхнево. Ззначається, що цей принцип покликаний відобразити той факт, що інформація може бути виражена різними способами – від якісних відповідей до детальних кількісних вимірювань [3]. Тобто не забезпечується розуміння його суті, відповідно, формулювання якісної характеристики необхідно уточнити. Виходячи зі значення слова «точність», наведеного в академічному тлумачному словнику української мови (високий ступінь відповідності об'єктивним даним, дійсності [9]), точність як принцип має забезпечувати високий ступінь відповідності інформації, яка відображає різні економічні, екологічні і соціальні теми та показники, реальному їх стану.

Своєчасність означає дотримання регулярного графіка складання звітності зі сталого розвитку з тим, щоб зацікавлені сторони могли приймати відповідні рішення. Нині звітність організаціями складається в терміни, які вони встановлюють самостійно, що ускладнює зіставність інформації з іншими організаціями, та втрачається її актуальність. Отже, при розробці національних рекомендацій з регулювання складання звітності зі сталого розвитку слід визначити періодичність її складання один раз на рік разом із щорічною фінансовою звітністю, що буде забезпечувати відповідність якісній характеристиці своєчасності.

Принцип ясності, який означає, що інформація у звіті має подаватися у зрозумілій і доступній формі для зацікавлених осіб, слід означити як якісну характеристику зрозумілості. Водночас слід підкреслити, що зрозумілість не означає спрощення підходу до складання звітності зі сталого розвитку. Хоча ця характеристика підсилює інші, вона акцентує недопущення навмисно ускладненого подання інформації звітності зі сталого розвитку.

Зацікавлені сторони повинні бути впевнені у можливості перевірки звіту з метою визначення ступеня достовірності його змісту. Це забезпечується відповідністю якісній характеристиці надійності. Спираючись на цю якісну характеристику при підготовці звітності зі сталого розвитку, треба брати до уваги, що інформація повинна бути зібрана, задокументована і розкрита так, щоб забезпечувалися її висока якість і суттєвість.

Проаналізовані та уточнені якісні характеристики звітності зі сталого розвитку слід доповнити характеристикою доречності. Звітність зі сталого розвитку має включати доречну інформацію, яка впливає на прийняття рішень зацікавленими сторонами, дає змогу оцінити минулі, теперішні та майбутні події, підтвердити та скоригувати їх оцінки, зроблені у минулому. Доповнення переліку якісних характеристик характеристикою доречності, тісно пов'язаною із принципом суттєвості, буде посилювати якість звітності зі сталого розвитку та, відповідно, її прозорість.

Базові принципи також слід доповнити додатковими принципами, дотримання яких забезпечить підвищення цінності та якості змістовного наповнення звітності зі сталого розвитку. Якщо розглядати принципи як твердження, яке сприймається як головне, важливе, суттєве, неодмінне або, принаймні, бажане, то саме цей постулат свідчить про необхідність ідентифікації додаткових принципів. Це підтверджує і те, що при характеристиці різноманітних систем (звітність зі сталого розвитку є системою) принципи повинні відображати ті характеристики функціонування системи, які забезпечують виконання нею свого призначення. Йдеться про задоволення інформаційних запитів осіб, які приймають управлінські рішення, відтак їх дотримання тільки посилить інформаційну цінність звітності зі сталого розвитку. Серед додаткових принципів складання звітності зі сталого розвитку слід виокремити синергізм, нейтральність, обґрунтованість, логічність, економічність.

Принцип синергізму є посилювальним до базового принципу системності і базується на теорії синергетичного феномена, основна сутність якого полягає у взаємодії окремих частин між собою, у результаті чого вони починають діяти як одне ціле [10, с. 72]. Серед численних видів економічного синергізму виділяють інформаційно-інноваційний синергізм, основою якого є інформаційні активи, що у поєднанні з іншими виробничими факторами формують комплекс переваг. Інтеграція унікальних інформаційних технологій та продуктів у виробниче середовище дає змогу ефективно і раціонально використовувати природні та соціальні ресурси і дотримуватися екологічної рівноваги за принципів соціальної справедливості. Принцип нейтральності означає, що інформація у звітності зі

сталого розвитку має бути подана таким чином, щоб виключити вплив на прийняття рішень або на судження зацікавлених сторін з метою досягнення заздалегідь визначеного результату. Принцип обґрунтованості обумовлює складання економічності, на підставі задокументованої та юридично підтвердженої інформації. Принцип логічності передбачає, що інформація у звітності зі сталого розвитку має бути подана послідовно, пов'язано та вибудована у ракурсі положень, які впливають одне з одного. Сформована на принципі економічності звітність зі сталого розвитку повинна мати більше користі для системи управління, ніж витрати на її підготовку.

Висновки. Уточнені й доповнені принципи складання звітності зі сталого розвитку сприятимуть не тільки упорядкуванню формування та розкриття інформації, а й окресленню напрямів діяльності організації у сфері досягнення цілей сталого розвитку. Використання та дотримання визначених принципів у практичній діяльності при підготовці звітності зі сталого розвитку впливатиме на вибір тих інформаційних даних, які дадуть можливість користувачам оцінити економічну, екологічну і соціальну результативність діяльності компанії. Складання звітності зі сталого розвитку є невід'ємною умовою успішного функціонування компанії. Розуміння мети та принципів складання забезпечує її змістовне наповнення, яке характеризує рівень досягнення цілей сталого розвитку підприємством. Дотримання визначених принципів та відповідність зазначеним якісним характеристикам сприяє формуванню інформації, яка відповідає потребам зацікавлених осіб для прийняття ефективних управлінських рішень.

Список використаної літератури

1. Стандарти для прийняття інвестиційних рішень. URL: <http://finpost.com.ua/news/2148> (дата звернення: 25.05.2020).
2. Руководство по отчетности в области устойчивого развития G4. URL: <https://www.globalreporting.org/resourcelibrary/Russian-G4-Part-One.pdf> (дата звернення: 25.05.2020).
3. Модульні стандарти GRI Standards. URL: <https://www.globalreporting.org/standards/> (дата звернення: 10.05.2020).
4. Об отчетности по устойчивому развитию. URL: <https://www.globalreporting.org/information/sustainability-reporting/Pages/default.aspx> (дата звернення: 25.04.2020).
5. Лоханова Н. О. Облік у системі управління економічною стійкістю підприємств: інституціональний підхід: дис... д-ра екон. наук: 08.00.09. Одеса, 2013. 610 с.
6. Основные принципы существенности, утвержденные на Диалоге о корпоративной отчетности. URL: www.corporatereportingdialogue.com (дата звернення: 30.05.2020).
7. Міжнародний стандарт інтегрованої звітності. URL: http://integratedreporting.org/wp-content/uploads/2015/03/13-12-08-THE-INTERNATIONAL-IR-FRAMEWORK.docx_en-US_ru-RU.pdf (дата звернення: 25.04.2020).
8. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р., № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 30.05.2020).
9. Академічний тлумачний словник української мови. URL: <http://sum.in.ua/> (дата звернення: 30.04.2020).
10. Мельник Л. Г., Дегтярьова І. Б. Синергетична основа маркетингових інновацій. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2010. № 1. С. 67–77.

References

1. Standards for investment decisions. Available at : <http://finpost.com.ua/news/2148> (accessed on: 25 May 2020).
2. G4 Sustainability Reporting Guide. Available at: <https://www.globalreporting.org/resourcelibrary/Russian-G4-Part-One.pdf> (accessed on: 25 May 2020).
3. Modular GRI Standards. Available at: <https://www.globalreporting.org/standards/> (accessed on: 10 May 2020).
4. On reporting on sustainable development. Available at: <https://www.globalreporting.org/information/sustainability-reporting/Pages/default.aspx> (accessed on: 25 April 2020).
5. Lokhanova, N. O. (2013). Accounting in the management system of economic stability of enterprises: an institutional approach: dissertation for the degree of Dr. Econ. Science. Odessa, 610 p. [in Ukrainian].
6. Basic principles of materiality approved in the Corporate Reporting Dialogue. Available at: www.corporatereportingdialogue.com (accessed on: 30 May 2020).
7. International standard for integrated reporting. Available at: http://integratedreporting.org/wp-content/uploads/2015/03/13-12-08-THE-INTERNATIONAL-IR-FRAMEWORK.docx_en-US_ru-RU.pdf (accessed on: 25 April 2020).
8. Law of Ukraine "On Accounting and Financial Reporting in Ukraine" of 16.07.1999, no. 996-XIV. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (accessed on: 30 May 2020).

9. Academic explanatory dictionary of the Ukrainian language. Available at: <http://sum.in.ua/> (accessed on: 30 April 2020).
10. Melnyk, L. H., Dehtiarova, I. B. (2010). Synergetic basis of marketing innovations. *Marketynh i menedzhment innovatsii*, no. 1. pp. 67–77 [in Ukrainian].

O. V. Budko

PRINCIPLES OF PREPARATION OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT REPORTING

The purpose of the article is to determine the principles of sustainable development reporting, which provide in its preparation quality informative content and informational value for effective management decisions by internal and external stakeholders. The structure and content of modular GRI Standards are analyzed. The internal and external advantages of sustainable development reporting are indicated. The definition of sustainable development reporting is given. The tasks of preparation of the reporting on sustainable development are specified. The essence of the principles provided by the GRI recommendations is analyzed. Emphasis is placed on the fundamental principle of materiality. The steps for deciding on the materiality of the information are indicated. The indicators that characterize the essential aspects of the enterprise activities are given. The basic information identifies data on legal entities, the reporting of which has been included in the consolidated financial statements; coverage of the methodology for determining the content of reporting and its boundaries; boundaries of significant aspects within the company and in the external environment; notifications of significant changes compared to previous reporting periods. The process of determining the materiality of facts for reflection in sustainable development reporting is indicated. The list of basic principles of sustainable development reporting, which includes the principles of the context of sustainable development, materiality, completeness, strategic direction, systematization, is offered. A list of additional principles, the observance of which will provide comprehensive coverage of the degree to which the company achieves the goals of sustainable development: the principles of neutrality, economy, reasonableness, logic and synergy, is proposed. Qualitative characteristics (comparability, accuracy, timeliness, clarity, reliability, relevance), which should be met by sustainable development reporting, have been determined.

Keywords: *sustainable development, non-financial reporting, sustainable development reporting, principles, qualitative characteristics, management.*

Стаття надійшла до редакції 22.05.2020

DOI 10.24025/2306-4420.0.57.2020.206259

Будько О. В., д.е.н., доцент, професор кафедри фінансів та обліку, Дніпровський державний технічний університет

bisnescon@ukr.net

ORCID 0000-0002-3354-6515

Budko O. V., Doctor of Economics, associate professor, professor of finance and accounting department, Dnipro State Technical University